Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 425
van **STEVE VANDENBERGHE**
datum: 5 februari 2021

---

aan **BEN WEYTS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Directeurs basisonderwijs - Bijkomende lesopdracht

In het basisonderwijs hebben sommige directeurs (voornamelijk in kleinere scholen) bovenop hun directietaak nog een lesopdracht. Dat betekent dat ze naast hun job als directeur ook nog een aantal uren voor de klas moeten staan of andere extra pedagogische taken moeten uitvoeren. Aangezien directeurs van kleinere scholen reeds op verschillende gebieden benadeeld worden (lager loon, minder administratieve ondersteuning enzovoort), zorgt dit voor een niet te verantwoorden extra belasting, die het goed functioneren van de directeur en met uitbreiding van de school zwaar belast.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal directeurs (cijfers en percentages) in het basisonderwijs dat naast hun directietaak nog een lesopdracht heeft?

   Graag hierbij een overzicht per provincie, gender en leeftijd, van het schooljaar 2014-2015 tot op heden.

2. Welke tendens ziet de minister in deze cijfers?

3. Welke initiatieven heeft de minister reeds genomen om de directeurs basisonderwijs te ondersteunen? Welke initiatieven zal hij nog nemen?

BEN WEYTS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD
op vraag nr. 425 van 5 februari 2021
van **STEVE VANDENBERGHE**

---

1. In SV nr. 2 (09/10/2019) gaf ik een overzicht van het aantal directeurs in het basisonderwijs dat naast hun directietaak nog een bijkomende lesopdracht opneemt. AGODI splitste die gegevens verder op per provincie, gender en leeftijd. Het overzicht liep van het schooljaar 2014-2015 t.e.m. het schooljaar 2018-2019.

   Het overzicht omvat enkel de directeurs basisonderwijs met een lesopdracht die titularis zijn van een betrekking. AGODI neemt zowel de vast benoemde personeelsleden als eventueel tijdelijke personeelsleden in openstaande betrekkingen mee in de analyse.
   Voor alle duidelijkheid: dergelijke directeurs in een vervangersopdracht én personeelsleden met een volledige terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen zitten niet in de gegevensontsluiting.

   1.1 Directeurs basisonderwijs met lesopdracht tijdens het schooljaar 2019-2020

Directeur basisonderwijs met bijkomende lesopdracht	Aantal basisscholen	% basisscholen met een lesopdracht
79	2.644	2,99 %

   1.2 Directeurs basisonderwijs met lesopdracht, opgesplitst per provincie

Gender	2019-2020
Antwerpen	11
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0
Henegouwen	0
Limburg	16
Oost-Vlaanderen	14
Vlaams-Brabant	15
West-Vlaanderen	23
Totaal aantal directeurs	79

   1.3 Directeurs basisonderwijs met lesopdracht, opgesplitst per leeftijd

Leeftijd	2019-2020
20 – 29	0
30 – 39	9
40 – 49	29
50 – 59	34
60 – 69	7
Totaal aantal directeurs	79

   1.4 Directeurs basisonderwijs met lesopdracht, opgesplitst per gender

Gender	2019-2020
Man	12

Vrouw	67
Totaal aantal directeurs	79

2. Ik stel vast dat het aantal directeurs in het basisonderwijs die een bijkomende lesopdracht opnemen opnieuw licht gedaald is. Dit is het gevolg van het feit dat ons basisonderwijs blijft groeien, waardoor ook steeds meer scholen de vereiste 100 leerlingen tellen om hun directeur klasvrij te maken.

   In amper 3% van de basisscholen die gefinancierd of gesubsidieerd worden door de Vlaamse overheid, moest vorig schooljaar een directeur basisonderwijs een bijkomende lesopdracht opnemen. Vijf schooljaren geleden was die groep nog minstens vijfmaal zo groot.

   Belangrijk hierbij is dat ook die directeurs met een gecombineerde opdracht meer ondersteuning genieten dan hun collega's die zich vijf jaar geleden in dezelfde situatie bevonden. Sinds het schooljaar 2018-2019 is de realiteit voor een basisschool met een directeur die ook nog een lesopdracht opneemt, immers anders dan de vorige schooljaren door de extra investeringen in het basisonderwijs die de voorbije jaren stelselmatig zijn doorgevoerd en die we ook dit schooljaar doorvoeren.

3. Vorig en dit schooljaar investeerden we al heel wat middelen in ons basisonderwijs die ook bijdragen aan de ondersteuning van de directeurs.

   Vanaf vorig schooljaar verhoogden we de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs met 71 miljoen euro.

   Vanaf dit schooljaar investeren we nog eens 23 miljoen euro extra in het basisonderwijs via de verhoging van de middelen voor zorgcoördinatie. De extra investering staat gelijk aan een verhoging van 20% van de zorgenveloppe van de scholen.

   Daarnaast voorzie ik in de begroting 2021 opnieuw bijkomende extra middelen voor het basisonderwijs (ca. 7,7 miljoen euro voor 2021). In elk geval is het zo dat deze investering pas in het schooljaar 2021-2022 op kruissnelheid komt (begroting 2022). Op schooljaarbasis betekent dit opnieuw een investering van ca. 23 miljoen euro op kruissnelheid.

   Naast deze investeringen voorzien we nog andere maatregelen t.a.v. onze schoolleiders.
   Zo heb ik in mijn beleidsnota Onderwijs opgenomen dat we blijvend aandacht moeten hebben voor de inperking van planlast bij schoolleiders (en leraren). Deze legislatuur zal de overheid onder meer focussen op die planlastverlaging die met een optimalisering van de dienstverleningsprocessen in de agentschappen kan gerealiseerd worden. We denken hierbij aan de verdere digitalisering van de contacten met schooladministraties, geïntegreerde data-platformen, geautomatiseerde dossierstromen en een beleidsdomeinbrede beleidsdatabank, het principe van éénmalige gegevensopvraging.
   Waar dat mogelijk is, zorgen we naar aanleiding van bijsturingen aan de regelgeving ook voor planlastvermindering voor schoolleiders. We maakten ook werk van een grondige bijsturing van de evaluatieprocedure van personeelsleden. Op een aantal punten zal dit zeker zorgen voor een aanzienlijke werkdrukvermindering voor de schoolleiders.
   Ook de onderwijsinspectie levert vanuit haar rol een bijdrage. Met tools zoals de planlastcalculator en planlastradar zullen ze samen met schoolteams en schooldirecties de planlast aanpakken die wordt veroorzaakt op lokaal en schoolniveau.

Naast de opgesomde investeringen voor het basisonderwijs plan ik ook een aantal specifieke maatregelen om de professionalisering van schoolleiders in het basis- en secundair onderwijs te ondersteunen.
Recent hebben we daartoe een oproep gelanceerd voor projecten rond ondersteuning en begeleiding van schoolleiders. Meer informatie over deze oproep kan de Vlaams volksvertegenwoordiger nalezen op www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/oproep-subsidies-voor-professionaliseringsprojecten-om-schoolleiderschap-te-versterken.

Vanaf 1 maart 2021 lanceren we ook een tijdelijk project betreffende de organisatie van een meelooptraject voor kandidaat-directeurs. We merken immers dat heel wat potentiële kandidaten voor het ambt van directeur twijfelen of ze effectief zouden ingaan op het aanbod om directeur te worden of om zich kandidaat te stellen voor een vacature. Een van de mogelijke redenen daarvoor is dat een startende directeur dikwijls pas echt ervaart wat de job allemaal inhoudt als hij of zij de betrekking al effectief heeft opgenomen. Dat leidt in heel wat gevallen tot een snelle uitval, al of niet definitief. Ook geven heel wat directeurs aan dat als ze dit op voorhand hadden geweten dat ze er dan misschien niet aan waren begonnen.
Om die twijfel of koudwatervrees weg te nemen of alleszins te milderen, maken we het mogelijk dat een inrichtende macht of bestuur een kandidaat-directeur de mogelijkheid kan bieden tot het volgen van een traject waardoor een personeelslid gedurende een bepaalde periode kan meelopen met een of meerdere ervaren directeurs. Via deze jobshadowing kan het betrokken personeelslid kijken, observeren en vragen stellen over de job van directeur. Het personeelslid kan zo "in het echt" zien wat de job van directeur allemaal inhoudt en daarbij ervaren wat het werk allemaal vergt en hoe de ervaren directeur daarmee omgaat.
Ik maak dit in eerste instantie tijdelijk mogelijk gedurende twee jaren, van 1 maart 2021 tot en met 31 december 2022. Op basis van een evaluatie van deze periode, die we samen met de sociale partners en de pedagogische begeleidingsdiensten zullen maken, zullen we dan nagaan of en hoe we dit meelooptraject kunnen verankeren in de selectie- en wervingsprocedure voor schoolleider.
Meer informatie over dit meelooptraject zal binnenkort beschikbaar zijn via https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/.

In mijn beleidsnota Onderwijs heb ik tenslotte ook opgenomen dat ik samen met de onderwijspartners de ontwikkeling van een competentieprofiel voor schoolleider zal faciliteren. De gesprekken hierrond gaan binnenkort van start.
Daarbij zullen we ook bekijken hoe de elementen van dergelijk competentieprofiel vorm kunnen krijgen in het gehele professionele continuüm van de schoolleider, van opleiding tot de professionele ontwikkeling gedurende de volledige loopbaan. We moeten daarbij niet enkel aandacht hebben voor het inhoudelijke aspect, maar ook stilstaan bij wat de rol van dergelijk profiel kan betekenen voor de loopbaan en professionalisering van schoolleiders.